

Warszawa, dnia 16-07-2019

Zn.spr.: ZO.720.22.2018

Wg rozdzielnika

Dotyczy: Wniosek o ustanowienie lasów HCVF kategorii 6 na terenie Nadleśnictwa Łochów

Do Nadleśnictwa Łochów w ramach konsultacji społecznych wynikających z zasad certyfikacji w systemie Forest Stewardship Council (FSC – organizacja promująca zrównoważoną gospodarkę leśną), wpłynął wniosek Towarzystwa Przyjaciół Szumina i Wywłoki 2.0 o przyznanie oddziałom leśnym 199, 200, 212, 225 (część), 235 (część) i 236 statusu lasu kluczowego dla tożsamości kulturowej lokalnej społeczności zgodnie z kategorią High Conservation Value Forest 6 (HCVF 6), określoną w standardach FSC.

Powyższy wniosek zgodnie z obowiązującą procedurą został przekazany do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie.

W ocenie RDLP w Warszawie część postulatów zawartych we wniosku zasługuje na uwzględnienie i zostanie wzięta pod uwagę przy ustanawianiu obszarów w ramach kategorii 6 HCVF.

Należy mieć na uwadze, że wnioskowany obszar jest już objęty wieloma innymi kategoriami tzw. lasów HCVF, co wynika również z nadania tym obszarom odpowiedniej rangi ochronnej i sposobu prowadzenia gospodarki leśnej.

Należy tutaj zaznaczyć, że:

Wnioskowana przez Towarzystwo powierzchnia lasu (około 129,8 ha) wchodzi w skład Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i stanowi odpowiednio kategorię 1.1b HCVF. Ponadto, z wnioskowanej powierzchni 51,04 ha stanowią lasy wodochronne (kategoria HCVF 4.1), a 17,28 ha to strefa ochrony bociana czarnego (kategoria HCVF 1.2).

Z obszarów zgłoszonych przez Towarzystwo, terenem, który zgodnie z przyjętą w całej Polsce praktyką wynikającą z dokumentu „Kryteria wyznaczania lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) w Polsce” (FSC 2006) w naszej ocenie

spełnia kryteria uznania za obszar HCVF kategorii 6, jest fragment lasu w północno-wschodniej części wydzielenia 199a wraz z miejscem kultu religijnego dla mieszkańców Szumina i tablicą informacyjną zaprojektowaną i wykonaną przez architekta Oskara Hansena (obszar 20 arów). Spełnia on kryterium FSC z uwagi na aspekt ważności kulturowej i/lub religijnej dla lokalnej społeczności.

W wydzieleniu 199b znajduje się mogiła, która potencjalnie mogłaby być zakwalifikowana, wraz z fragmentem lasu o powierzchni 21 arów (wzgórze, na którym znajduje się mogiła), za las o szczególnym znaczeniu dla tożsamości kulturowej lokalnej społeczności. Jednak pojawiają się co do tego wątpliwości, wynikające z niewystarczającego udokumentowania historii tego miejsca oraz jego znaczenia dla lokalnej ludności. W ramach ciągłego procesu weryfikującego obszary HCVF w nadleśnictwie, po wykazaniu spełnienia kryteriów możliwe jest włączenie tego miejsca do wnioskowanej kategorii. Należy zaznaczyć, że miejsce to aktualnie podlega ochronie w ramach prac leśnych.

Pozostałe tereny wymienione w analizowanym wniosku nie spełniają kryteriów pozwalających uznać je za Lasy o szczególnym znaczeniu dla tradycyjnej tożsamości kulturowej. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z „*Kryteriami wyznaczania Lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) w Polsce*” (strona 11), za obszary HCVF 6 można uznać „*tereny ważne kulturowo, przyrodniczo, ekonomicznie lub religijnie dla społeczności lokalnych*”. W ocenie tut. Dyrekcji wnioskowane tereny poza wymienionymi powyżej, nie mają ponadprzeciętnych istotnych wartości kulturowych, ekonomicznych lub religijnych, znacząco wyróżniających ten obszar od innych obszarów leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo Łochów.

Teren leśny co do zasady przedstawia zawsze wartość przyrodniczą. Bogactwo przyrodnicze wskazanego we wniosku obszaru jest zróżnicowane. Niewielką wartość przyrodniczą wydają się przedstawiać oddziały 199, 200. Największą wydzielenia w oddziale 236, w których skład gatunkowy drzewostanu odpowiada naturalnemu (przylegające do rzeki Wilżanka – 236c, i, h) oraz teren lokalnych zabagnień (236b), jak również leśne siedliska wilgotne. Podkreślić jednak należy, że w przypadku ww. wydzieleń z oddziału 236, znajdujących się wzdłuż rzeki, podczas realizacji prac rębnych pozostawione zostaną strefy ochronne (zgodnie z Prognozą Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łochów).

Trudno uznać, aby przedmiotowy las był obszarem ważnym dla lokalnej ludności ze względów ekonomicznych. Podkreślić należy, że niezależnie od rodzaju prowadzonej

gospodarki leśnej będzie istniała możliwość korzystania z płodów runa leśnego przez lokalną społeczność. Obowiązująca od 1991 roku ustawa o lasach wskazuje, iż lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 z art. 26, są udostępniane dla ludności co gwarantuje obywatelom wolny wstęp do lasu i korzystanie z wielu funkcji pełnionych przez te lasy. Podnoszony aspekt przychodów gminy z tytułu płaconych podatków (głównie za nieruchomości), wynika z powszechnych regulacji prawnych. Wieś Szumin jest przede wszystkim miejscowością wypoczynkową, w której w większości przebywają osoby zamieszkujące na stałe poza wsią oraz których źródło utrzymania (dochodu) pochodzi z innego miejsca (często odprowadzające w innym miejscu podatek dochodowy). W Kryteriach FSC, w przypadku standardu ważności ekonomicznej bierze się pod uwagę utrzymywanie miejsc pracy i dochodu dla lokalnej ludności.

Argument wnioskodawców, przypisujący istotny wpływ prowadzonych cięć odnowieniowych i pielęgnacyjnych na rozwój wsi letniskowej i status materialny mieszkańców, trudno uznać za trafiony. Nie uznanie części wnioskowanych terenów leśnych za obszary HCVF kategorii 6 oraz prowadzenie na nich racjonalnej gospodarki leśnej zgodnie z zapisami Planu Urządzenia Lasu (ustanowiono na wnioskowanym obszarze także inne obszary HCVF), nie oznacza także nieprzewidywalnych i niespotykanych zmian krajobrazu leśnego związanych z naturalnym rozwojem i starzeniem się drzewostanów. Pomimo zaplanowanych w PUL (na wnioskowanym obszarze w części znacznie oddalonej od wsi) do wykonania 11 powierzchni z odnowieniem lasu poprzez stosowanie rębni zupełnej, odpowiedniego dla gatunku drzew w drzewostanie i zasobności siedliska, istnieje możliwość minimalizowania wpływu cięć rębnych na krajobraz leśny, który także samorzutnie z powodu naturalnych i ciągłych procesów przyrodniczych ulega zmianom wieku, składu gatunkowego czy rozmieszczenia drzew, poprzez pozostawienie różnych elementów przyrodniczych ważnych dla krajobrazu i różnorodności biologicznej w trakcie prac leśnych.

W przypadku obszaru leśnego wskazanego we wniosku Towarzystwa, chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom lokalnej społeczności, w przypadku prowadzenia cięć odnowieniowych metodą rębni zupełnej zostaną wprowadzone następujące zasady:

- Pozostawiane będą strefy buforowe (ochronne) od rzek i strumieni wodnych (rz. Wilżanka), bagien (236ac, 236b), torfowisk i źródeł zgodne z zapisami Prognozy Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łochów (str. 133).

- Dodatkowo w wydzieleniu 199a od strony wsi Szumin w przypadku wykonywania zrębów zupełnych pozostawiona zostanie strefa buforowa (ochronna) o szerokości ok. 30 m, której integralną częścią będzie 5 % starodrzewu. Użytkowanie ww. strefy nie będzie przyjmowało charakteru cieć zupełnych.
- W pozostałych drzewostanach planowanych do cięć odnowieniowych pozostawione będzie 5 % powierzchni w formie starodrzewu do naturalnego rozpadu z wyjątkiem Bloku Upraw Pochodnych w oddziale 212.

Jako że Lasy Państwowe prowadzą planową gospodarkę leśną, Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Łochów na lata 2015-2024 (PUL) został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz szerokim konsultacjom społecznym. Trzeba tu zaznaczyć, że sporządzanie planu urządzenia lasu wymaga również uwzględnienia odpowiednich wymagań zawartych w ustawach i rozporządzeniach, regulujących sprawy planowania gospodarczego i ochrony środowiska, w tym ustaw: prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o ochronie przeciwpożarowej, prawo łowieckie, prawo wodne, o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska (w tym gminy) oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dziękując, za udział w konsultacjach społecznych, chciałbym zapewnić, że działania leśników w Nadleśnictwie Łochów zmierzają do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów i w interesie ogólnospołecznym.

Z poważaniem,
Marek Roman
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Warszawie
/podpisano elektronicznie/

Rozdzielnik

1. Burmistrz Łochowa
2. Towarzystwo Przyjaciół Szumina i Wywłoki 2.0
3. Nadleśnictwo Łochów
4. Wydział Gospodarki Leśnej, RDLP w Warszawie
5. Zespół ds. Promocji i Mediów, RDLP w Warszawie